

Dr. Ramaseter Róbert
I. Disztér 2. lte. 8.

KELET

ISIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetések a
Rudolf Mosse S. A.
Str. Reg. Maria No. 38. Tol. 4-13
és a
LLOYD EXPRESS
Str. Gola No. 20. Telefon 14-55
hirdetési irodák vesznek fel

Milyen legyen az új állampolgársági törvény

Irta: FISCHER TIVADAR dr., országgyűlési képviselő

— Első közlemény —

Junius igazságügyminiszter ismerte elő a kormánybizottság által elkészített törvényjavaslatot. A bizottság tagja lett dr. Fischer Tivadar országgyűlési képviselő is, aki az állampolgárság kérdésének alapos tanulmányozása után az alábbi memorandumban foglalta össze azokat az irányelveket, amelyek a törvényjavaslat megalkotásánál vezérelték, hogy az állampolgársági kérdésben megszüntessék végül az igazságtalanságokat.

Az 1924. évi állampolgársági törvény egy olyan koncepcióból fakadt, amelynek gyökerei a XIX. század individualisztikus liberális elméletében vannak. Ez a koncepció határozta meg a törvény szerkezetét, irányelveit és terminológiáját, valamint annak összes intézkedését. Ez a tény világossá teszi, hogy ha valaki kétségbe vonja e koncepció helyességét, nem elégedhet meg a kérdéses törvény részleges módosításával, de szükségesnek kell tartsa annak új törvénnyel való helyettesítését.

Az állam és a kollektivitás tagjait képező egyének közötti viszony tekintetében a XIX. század individualisztikus szabadelvűségének ideológiája, az úgynevezett „politikai nemzet” fikciójának segítségével alakult, hogy a „nemzeti” elnevezést olyan államjellegű politikai organizmusokra is kiterjessze, amelyek különböző etnikai egységekhez tartozó elemek alkották.

A „politikai nemzet” fikciója

A francia forradalom által kreált szabadelvűség számára kategorikus imperatívusz volt az egyének egyenlőségének megvalósítása. Ez az ideológia azonban nem jutott el ahhoz a megismeréshez, hogy a nemzeti kapcsolatok a lakosságban ama elemek között, amelyeknek más etnikai származásuk volt, mint az államösszességgel azonosított nemzetnek, olyan valóság, amely fölött nem lehet elhaladni. Ezért azután, hogy ezeket az elemeket emancipálhassa, a többségi nemzet testébe való befogadás formuláját találta ki. Vagyis ez a szabadelvűség egy oly nemzetbe való beolvadás fikciója alapján emancipálta az egyéneket, amely nemzetbe nem tartoztak. Helyedben egy későbbi korokra harult a feladat, hogy ezt a fikciót lerombolja, egy új ideológiával, amely az összes, az állam lakosságát alkotó etnikai közösségek emancipálását követeli.

Ma már anachronizmusnak látszik, ha valaki a nemzetet abban a politikai értelemben fogja fel, amely azt az államalkotó egységnek összességével azonosítja. Az egyének azt a tulajdonságát, hogy államhoz tartoznak, amelynek területe az ő hazája és amelyhez kötve van akkor is, ha e területen kívül tartózkodnak, ma már nem lehet össztörvénnyel azzal a tulajdonsággal, hogy „nemzethez” tartoznak, vagyis egy származás, kultúra, tradíció és más elemek által meghatározott etnikai közösséghez. Az utóbbi: „nemzetiség” egy nemzetbe való tartozást jelent, az elő-

bbi meghatározására pedig az „állampolgárság” terminus technikus szavával.

„Nemzetiség”, vagy állampolgárság?

Ki kell kerülni a „nemzetiség” kifejezésnek az „állampolgársággal” való összetévesztését. Ma már számos törvényben és rendszabályzatban a hatóságok mindennapi határozataiban a „nemzetiség” kifejezést, mint a természetes is, való értelemben használják, vagyis ez a kifejezés azt az etnikai közösséget jelöli meg, amelyhez az illető egyén tartozik. Állandóan találkozunk különböző hatóságok által kiállított igazolványokban ezekkel a kifejezésekkel: magyar nemzetiségű, német nemzetiségű, zsidó nemzetiségű, stb., oly értelemben, hogy X. Y. román állampolgár a magyar, német, vagy zsidó nemzetbe tartozik. Ha azonban a „nemzetiség” terminus technikus helyett „állampolgárságot” használunk, súlyos konfúziókra adhatunk alkalmat, amelyből erkölcsi és anyagi károk származhatnak ártatlan emberekre.

A „nemzetiség” szónak az „állampolgárság” szó értelmében való használata egy oly régi korszak maradványa, mikor az a jelszó uralkodott: „plus regio, eius natio”. De ez ma már anachronizmus, amelyet ki kell küszöbölni az ország törvényének terminológiájából. Az „állampolgárság” kérdése pedig új törvény által szabályozandó, amelynek magában kell foglalnia a román állampolgárság megállapításának, elnyerésének és elvesztésének összes kritériumait.

Az új törvény irányelvei

Az új törvény irányelveinek kell lenni, hogy a román állam humanitárius álláspontot elfoglalva megadja az állampolgárságot mindazon egyéneknek, akik a törvény életbeléptetésének pillanatában az ország lakosságához tartoznak és sem más állampolgárságot, sem pedig más állam fenhatóságát nem ismerik el magukénak. Megadja még abban az esetben is, ha erre vonatkozólag nemzetközi jellegű kötelezettségek nem is volnának. Másrészt pedig a jövőben a végrehajtó hatalom egy rugalmas állampolgársági rendszer útján az ország általános helyzetének megfelelően, hol szigorúbb, hol engedékenyebb intézkedésekkel fogja kiválasztani azokat az elemeket, amelyeknek az állampolgársági jogot megadja.

A törvénynek bevezető részében tartalmaznia kell a román állampolgárság definícióját és a román állampolgárságra vonatkozó általános rendelkezéseket, majd mindenekelőtt is szabályoznia azt a kérdést, kinek van meg a pillanatban az állampolgársági joga és hogyan történik ennek megállapítása. Ezután meg kell állapítani azokat a normákat, amelyek szerint a jövőben az állampolgárság elnyerése, vagy elvesztése történik. Ezekhez járulniuk még végül a szokásos záró rendelkezéseknek. Hogy a törvény terminológiája egységes és precíz lehessen, kívánatos a következő terminus-technikusok kizárólagos használata: „román állampolgárság”,

román állampolgári jelleg”, „állampolgárság”, „naturalizálás helyett”, „A kérdés, hogy ki rendelkezik ma állampolgári jelleggel, a fentebb kifejtett irányelvek értelmében a következő intézkedésekkel oldandó meg:

Az állampolgárok öt kategóriája

1. A román állampolgárok első kategóriájába tartoznak mindazok, akiknek a román állampolgárságát az 1924. évi állampolgársági törvény és ennek végrehajtási utasítása elismerték, akár az állampolgári listába való bevezetés, akár pedig valamilyen, az 1924. évi törvényben előírt igazságügyi fórum által hozott jogerős határozat útján.

2. A román állampolgárok második kategóriájába azok a személyek tartoznak, akiknek az állampolgárságra az 1924. évi törvény értelmében joguk van, de akiknek állampolgári jellegük formális elismerése még nem történt meg.

3. Az állampolgárok harmadik kategóriájához tartoznak, függetlenül attól, hogy az új törvény életbeléptetésének pillanatában az országban tartózkodnak-e, vagy sem, a következők:

a) akik 1920. szeptember 20-án a sáncsgermani és trianoni békeszerződés ratifikálásának idején az Ausztriától, vagy Magyarországtól elszakított területen lévő valamely községben laktak, vagy oda való illetőségük voltak, vagy pedig e területeken élő szülöktől származtak;

b) azok, akik mint a volt orosz birodalom alattvalói 1920. október 28-án a Bessarabiának Romániával való egyesülését elismerték, vagyis a párisi békeszerződés ratifikálásának idején, a

volt orosz birodalomtól elszakított területen lévő valamelyik községben laktak, vagy odaváló szülöktől származnak.

c) akik a román állampolgárságot az alkotmány 133. cikk paragrafusa által ratifikált dekrétumok feltételei révén nyerték el;

d) akik az új Dobruza megszerzéséről szóló törvények által kreált bizottságok jogerős határozatai alapján elnyerték az állampolgárságot;

e) azok a román származású egyének, akik 1920. október 28-án a volt orosz birodalomnak egy Romániához nem csatolt részén, vagy pedig 1920. szeptember 20-án Jugoszláviában, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Olaszországban, valamint Ausztriában és Magyarországon laktak, és akik ez államok helyi hatóságai vagy bármelyik román hatóság előtt a román állampolgárságra optáltak.

f) akik az országhatárok megállapításánál, vagy kiigazításánál valamely oly községben laktak, amely a román állam fenhatósága alól más állam fenhatósága alá került.

4. Az állampolgárok negyedik kategóriájába azok a személyek tartoznak, akik az állampolgárságot naturalizálás révén nyerték el, az 1924. évi állampolgársági törvény értelmében.

5. Az állampolgárok ötödik kategóriájába azok a személyek tartoznak, akiknek állampolgárságát az az intézkedés ismeri el, hogy román állampolgárnak tekinthetők mindazok a személyek, akik 1923. március 29-ikén, az alkotmány promulgálásának napján Románia valamely községében laktak és laknak az új törvény életbeléptetésének idején is, amennyiben időközben nem voltak más állam állampolgárai s nem is tettek írásbeli nyilatkozatot arra, hogy feltétel nélkül lemondanak a román állampolgárságról, vagy más állam állampolgárságára optálnak.

(Második cikk következik.)

Jorga professzor diktátort kíván az ország élére

„2000 tisztviselő a körmét fényesíti a CFR-nél” — mondja Madgearu

(Bucuresti-Bukarest, június 3. Az Új Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésen Seitan többségi képviselő az agrárreform revíziós törvényéről és számos konkrét esetet sorolt fel az elkövetett visszaélések illusztálására. Mirenszocialista képviselő kéri a belügyminisztériumot, hogy írja ki a választásokat mindazon helységekből, ahol interimáris bizottságok működnek. A törvény értelmében az interimáris bizottságok legfeljebb két hónapig állhatnak a községek élén.

Madulescu elmondja, hogy az ilfovi prefektúra mellett működő tanfelügyelőségnek milyen botrányos visszaéléseket követtek el egy autóval. A tanfelügyelőség 250 ezer lejért aulól vásárolt, amelyet négy hét múlva már reparálni kellett. A javításért 96 ezer lej fizettek ki, viszont a nyugta szerint csak 26 ezer lejbe került. A javítás után a tanfelügyelőség azonnal eladta 60 ezer lejért. Ez az összeg azonban nem folyt be. Mint utólag kiderült azért, mert a vevő maga a prefektus volt!

Ezután átternek a CFR reorganizálásáról szóló törvény vitájára, amelynek során Jorga szólal fel és rámutat arra, hogy a javaslat nem oldja meg a CFR válságát. A CFR tisztviselők nevésegen kis fizetést kapnak és így természetesen nem dolgoznak olyan odaadón ezért az intézményért. Adjanak rones fizetést a vasutasoknak, ez a reorganizálás első feltétele. Ezután azt hangoztatja Jorga, hogy erős kezű ember kell a CFR élére, mint ahogy általában az ország ügyeinek élére is egy erőskező diktátor kell, hogy megküzdhesen a jelenlegi nehézségekkel. Hogy ki volna ez a diktátor, arról nem beszélt Jorga, nyilván szerénységből.

A vitát itt megszakítják és a kamara törvényjavaslatot szavaz meg, amely negyvenmillió 900 millió rendkívüli hitelt nyit a CFR ujjáépítési céljaira a kölcsönalapból.

Ezután Mirescu bírálja a reorganizációról szóló törvényjavaslatot, majd Madgearu ideiglenes közlekedésügyi mi-

Junius 2.
nak új kor
legelőbb
a magyar
j korszaka
ások véget
folytatólagos
nemesak dél-
mozi-előadá
an filmeket
egyik ámu-
eni a közön-
dag, változa-
tak egy mo-
st a szinkör
Junius 8-án,
Greta Gar-
csoda. Va-
Greta Garbo
póban fogja
ester Páris-
Georges
grófnő. Az
yedik paran-
Chaney leg-
remek. Ki
riási alakítá-
— stb. stb.
adó színházi
egy nagy
adapesti szín-
epetését, a
fogják be-
ta nem volt
riú drámai
A Vakablak
odik előadá
y építendő
nyertes ter-
Benujtait
Fig. A meg-
hatók bitkőz
(Zárda-u. 2.)
hol is a pro-
k.
a Hitközség
osztálya
ÉSEK
ej, vastagabb
írdetés 50 lej.
kedvezmény.
endő jellegű
portó bélyeg
díja 250 lej.
magju (Arad-
izr. Inaegye-
eres egy met-
vadalmazás évi
ei és lakás. —
tok bizonyít-
megjelölésével
ss Andor ügy-
ére, Halmagju,
ök.
Ppitz"-faj-
lyők. Érdek-
Diana"-fürdő,
masszörnei.
a legforgalm-
elyen modern 2
rdelődők írja-
Három millió
a kiadóhiva-
1927
sek lehetőleg a
állomás kör-
egy nagyobb
szuterén, vagy
elyiséget. Aján-
Bérlény-
a kiadóhiva-
érek.
gjobb magyar-
kőser szalaco-
a Ganz Abra-
féle. Ara 200
apható az Új
könyvszállya-

niszter szólal fel, hogy reflektáljon az elhangzott kritikákra.

Madgearu rámutat mindenekelőtt arra, hogy rövidesen az összes szinokuristákat és rapidiasokat elbocsátják a CFR-től. Elbocsátanak kétezer fölösleges irodistát is akik csak körmeiket lakkozták a munkaidő alatt. Ezután arról beszél, hogy a vasutasok hiába fizették be garasáikat a munkáspénztárba mert a pénzü neveltséges kamat mellett a CFR mérnökeinek adták ki, akik villakat építettek maguknak. Ezért rövidesen a parlament elé terjeszti a vasutas munkáspénztár átszervezéséről szóló törvényjavaslatot, hogy a jelenlegi helyzetnek véget vessen. A előléptetésnél is hallatlan visszaélések történek. A csatló területeken rengeteg tisztviselő van, akiknek szerzett jogait sem akarták elismerni. A vasutasok fizetésének hatvan-hetven százalékát teszik ki a különböző pótlekek, amelyeket különböző címeken le szoktak vonni.

Szabadlábba helyezték a berlini tolvaj grófnőt

A hárosult nagynéni kérésére és garanciáira történt a szabadlábba helyezés

(Berlin, június 3. Az Uj Kelet tudósítójától). A tolvaj grófnő elleni pör első stádiuma óriási érdeklődés mellett zajlott le a berlini rendőrbíró, mint elsőfokú bíróság előtt. A bíró — egy egészen fiatal ember — nagyon udvariasan viselkedett a grófnővel szemben, aki minden bűnét a legaprólékosabb részletekig bevallotta. Monroy grófnőnek nem kellett a vádlottak padjára ülnie, hanem védője mögött foglalt helyet egy széken.

Monroy komtesz fiatal hölgy, huszegeny-néhány esztendő, középtermetű, hajlottorru, fekete haja, kellemes vonásokkal arcában. Szemei acélszürkék és ez energikus színt kölcsönöz neki. A letartóztatás teljesen megtörte, reszket egész testén és folyton maga elé sir. A néhány kérdésre vontatottan és alig hallhatóan felel. Amikor letartóztatták, uccaj ruhában volt és a bíróság előtt is ugyanazt a drapp esőköpenyt viseli, mint amelyben a rendőrség emberei elfogták.

A grófnő védője a tárgyalás előtt cigarettát adott védencének hogy idegeit megnyugtassa. A grófnő mohón szivott ki cigarettát, Dr. Frey védő a tárgyalás elején arra kérte a bírót, hogy védence gyöngesége és tárgyalásra való alkalmatlansága miatt a tárgyalást halassza el. Ezenkívül kéri védencének az ítélethozatalig való szabadlábba helyezését.

A bíró, miután kihallgatta a vádlottnőt, kijelentette, hogy hajlandó szabadlábba helyezni a grófnőt abban az esetben, ha nagynéje, Hermersberg grófnő, akinek az ékszerét ellopta, visszaveszi lakásába a megtevényt és garanciát ad, hogy nem szökök meg.

Butor
vásárlás bizalom dolga
Ha jó tutort akar venni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre
(Tg. Mures) és tekintse meg
Székely és Réti
Erdélyrészi Bu orgyár Rt., hatalmas raktárait.
Bösendorfer, Stíngl, Wirth, Hoffmann
zongora és pianó
gyárak képviselői.
Hítelképes egyénekkel kötendő fizetési feltételek.

Erre behívták Hermersberg grófnőt, az egykori ünnepektől cirkuszlovárnót, aki a leghatározottabban jelentette ki, hogy a fiatal unokahugát visszaveszi lakásába. Ez a kijelentés nagyon kedvező benyomást tett a hallgatóságra, amely megelégedett. Erre a bíró az ítélet kimondásától előlított és szabadlábba helyezte a komteszt, aki védője karján hagyta el a termet. A német bírások érdelmében a grófnő most már nem kerül újra rendőrbíró elé, hanem ügyét át fogják tenni az illetékes törvényszékhez.

A grófnő előtt mindeztideig titkolták, hogy vélegénye öngyilkosságot követett el. Az első szava, amikor kilépett a

rendőrség kapuján, az a kérdés volt, vajjon vélegénye nem járt-e erre? Nagyon örül, mondotta, hogy megint találkozik fog Wedel kapitánnyal, a vélegényével. Az ügyvéd egy nagy berlini hotelbe kísérte védencét és itt a hall egyik sarkában közölte vele, hogy Wedel öngyilkosságot követett el. A komtesz felsikoltott és elájult. Körülbelül félóra hosszat volt önkívületi állapotban és csak az orvosok segítségével tudták őt megint eszméltre téríteni. Egyébként a német főváros rendőrsége erőlyes nyomozást indított az ékszerlovaj Nyomroy komtesz előéletére vonatkozólag. A nyomozások során kitént, hogy már régebben is ellopt nagynéje ék-

szeréből egyes darabokat. Állandóan pénzzavarban volt, mert vélegényét, az öngyilkossá lett Wedel kapitányt támogatta. A komtesz képes volt a Hermersberg-család betenőveve szolgálójától apró kölcsönöket kérni, amiket soha vissza nem fizetett. Egy éjszaka megtette azt, hogy beosont a szolgálókamrájába és ellopta az alvó ember ötven márkáját. Kiderült továbbá az is, hogy Hohenlohe herceg nevére esekket hamisított. Az öngyilkos Wedel tudott minden lopásáról és ő is értékesítette az ékszereket. Megtörtént, hogy egy ötszáz márkát érő fülbevalót harmincöt márkáért adott el.

Kavarodás az antiszemita diákszövetség elnökválasztása körül

A Curentul szerint Cuzát felkérték a diákok, hogy interveniáljon Budapesten, hogy a román delegációt kedvezően fogadják a nemzetközi diákkongresszuson

(Bucuresti-Bukarest, június 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Curentul“ legutóbbi száma hosszú cikkben számol be az antiszemita diákszövetség elnökválasztásáról és a romániai diákságnak a budapesti nemzetközi diákkongresszuson való képviseltetéséről. A lap szerint a gyulafehérvári ünnepségek előtt a diákszövetség nagytanácsa gyűlést tartott Bukarestben és olyan határozatokat hozott e két kérdésben, amelyek „súlyosságuknál fogva kompromittálják a diákság vezetőségét.“ A diákszövetség elnökévé, írja a „Curentul“, Sarbulescu Gheorghe diákok választották meg. A lap mindenekelőtt is megállapítja, hogy ez a választás alapszabályellenes volt. Azután a következőket írja:

Váddak az új elnök ellen

„De mutassuk be a diákságnak, kicsoda tulajdonképpen legfőbb vezetője. Sarbulescu Gheorghe. Ötödéves orvos, de csak az első évről vannak meg a vizsgái s harminc tárgyból kell vizsgáznia ahhoz, hogy tanulmányával rendbejöjjön. Kulturális téren kifejtett tevékenysége annyiból áll, hogy 1928 május 6-án este, más diákokkal egyetemben behatolt Pangrati egyetemi rektor lakásába és megverte Sendroiu Vasile szol-

gálatos rendőrfővezetőt. Sarbulescu akkor letartóztatták és Jilavára zárták el. 1928 szeptemberében a bukaresti hadbírósg egy hónapi börtönre ítélte verkedés miatt 1147. számú ítéletével. Sarbulescu a jilavai katonai börtönben töltötte ki büntetését. Így tüntette ki magát Sarbulescu — írja a „Curentul“. Vizsgáznai nem vizsgázott, de megverte a hatóság egy emberét, a rendnek egy őret.

A rombolások kérdése a pesti kongresszuson

„A budapesti nemzetközi diákkongresszus — írja tovább a lap — igen fontos a román diákság számára. A magyar diákszövetség delegációja minden bizonnyal fel fogja, vetni a nagyváradi incidensek kérdését és valószínűleg a békeszerződés revíziójának problémáját is napirendre fogják hozni. Miután a nemzetközi diákkongresszus elnöke egy angol diák, aki közismerten lelkes Rothermereista, a magyarok minden bizonnyal akadálytalanul a kongresszus elé fogják hozhatni a két kérdést. Ilyen körülmények között világos, hogy Románia részéről olyan diákokat kell delegálni, akik teljesen jól ismerik a nagyváradi kongresszus és a revízióizmus kérdését és akiknek tudniok kell

franciául. A tanács Sarbulescu, Bardosi, Danulescu és George Croit diákokat delegálta Budapestre. Mit gondolnak ki ez a Cron? — írja a „Curentul“. A nagyváradi rombolások vezére. Vajjon nem-e ő állt a diákok ellen és nem-e ő izgatott a rombolásokra és a zsinagógák felgyújtására? Mit fognak szólni a magyarok ha azzal az emberrel kerülnek össze, aki meg nem engedett aktusokra izgatja a diákokat. Nagyváradon? Hogyan fogja Cron Budapesten állíthatni, hogy Nagyváradon egyszerű és sajnálatos incidensek voltak?

A bukaresti diáktanács azonban még mást is határozott. — írja a „Curentul“ — ami ugyancsak jellemző a diákok vezetőinek mai mentalitására. Az antiszemita diákszövetség fel fogja kérni Cuzát, hogy a jassii professzor interveniáljon a budapesti antiszemita diákok, hogy a magyarok tartózkodjanak a román delegáció elleni manifesztációktól.

A lap erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy a román diákság Románia legkegyetlenebb ellenségétől kolduljon jóakaratot és felhívja Jorgát, mint a bukaresti egyetem rektorát, hogy változtassa meg a román diáklelegáció összetételét.

Erőteljesen szervezkedik a „Hetedik Dominion Ligája“, amely Palesztina gyors betelepítését tűzte programjéul

Jeruzsálem, június 3. Közölte az Uj Kelet, hogy a közelmúltban Londonban megalakult a „Seventh Dominion League“, (a Hetedik Dominion Ligája), amelynek élén a legtekintélyesebb angol politikusok állanak. A liga a napokban tette közzé programját. A program szerint:

A liga célja 1. Palesztinát mint a zsidó nép otthonát, fejlődésében elősegíteni és ehhez megnyerni a brit nép és a brit közigazgatás közreműködését. 2. Ennek a közreműködésnek úgy kell kialakulnia, hogy a palesztinai mandátum megszűnése után olyan feltételek teremtsenek, amelyek arra indítják majd Palesztina lakóit, hogy egy a brit népközösségben önmagát kormányzó dominiunót akarjanak és erre szavazzanak választás esetén. 3. A liga igyekszik kimélyíteni a brit és zsidó nép közötti barátságot, az igazság, a kölcsönös érdekek és kölcsönös ideálok alapján.

E célok elérése érdekében a liga követeli a törvényhozási és adminisztratív intézkedések egész sorozatának megteremtését, ezek között főleg azt, hogy Palesztina számára egy külön hivatalnoki kar képeztessek ki és hogy zsidókat lassanként vonjanak be a közigazgatás funkcionáriusai közé, továbbá, hogy Palesztinát bizonyos ügyekre nézve a dominionok alapján kezeljék, hogy a palesztinai állampolgárok teljesen egyen-

lőek legyenek jogokban és kötelességekben a brit alattvalókkal. A liga követelése között szerepel még annak a megállapítása is, hogy Palesztina kormányzatának célja — egybehangzó legyen a brit kormány idevonatkozó nyilatkozataival — főleg abban a tekintetben, hogy az ország kolonizációja a zsidók által hajtsák végre. Ebből a célból fel kell állítani egy külön kolonizációs osztályt. A liga nem elégszik meg céljainak propagálásával, hanem a brit kormány elé pozitív javaslatokat fog tenni Palesztina új közigazgatásáról.

Ennek a ligának most már fiókot állítottak fel Jeruzsálemben is, amely a közeljövőben meg kezd működni. Palesztinában erősen terjesztik Wedgwood ezredesnek azt a röpiratát, amelyben hevesen tiltakozik, amiért a zsidó kolonizáció nem megy megfelelő tempóban előre. Ennek oka — ugymond, — eltekintve a palesztinai angol tisztviselői kar rosszulindulatától, még az a taktika is, amelyet a londoni gyarmatügyi hivatal folytat, nevezetesen, hogy az egész kolonizációt ráhagyja a zsidókra. A zsidók kénytelenek adománypénzekkel és megfelelő kolonialis tapasztalat nélkül, tehát nem egészen racionális alapon dolgozni. A brit kormány tartozik a kolonizációt saját kezébe venni és ép úgy, mint ahogy a görög menekültek számára kölcsönt adott, adjon tízmillió

fontnyi kölcsönt a zsidóknak is. Ezen a pénzen a zsidók nagyobb tömegekben jönjenek és települjenek meg az országban.

Wedgwood ezredes a „Palestine Telegraphic Agency“ egyik képviselője előtt arról is nyilatkozott, vajjon a zsidók a brit birodalomba való belépés helyett nem fogják-e inkább az ország teljes önállóságát akarni. Wedgwood ezredes a következőket mondotta:

„Aminthogy Anglia Egyiptomot sohasem fogja teljesen feladni, amint hogy Franciaország nem fogja sohasem Szíriát kiüríteni, ép úgy minden valószínűség szerint Palesztina sohasem lesz teljesen független Anghiatól. Palesztina és Szíria idővel bizonyos autonómiát és önkormányzatot fognak szerezni de abszolút függetlenséget aligha.

A liga, amely munkáját a birodalom közös céljaira alapítja, bizonyára fontos tényezővé fogja kinőni magát. Nemcsak azért, mert nagytekintélyű embereket egyesít maga köré, hanem főleg azért, mert a dolgok a Szezei-csatorna és Haifa között az utóbbi időben oda fejlődtek, hogy most már az angol politikanak is céltudatosabban kell majd a Palesztina-programot kezelni, mint eddig.

Hirdessen az Uj Keletben

A vá

A konze

London, junja, hogy a v... értek véget és... lyos. Egyes la... más sajtóorgá... ségi diktatúra... Politikai kö... mindenesetre... től várják, al... nisztertanács... Az Observer... mond, nehogy... ba kényszerít... rálsokkal.

Egyes jötin... ken azt a hír... mány további... zervatív párt... rültek fel.

A munkásp... hangoztatják... Baldwin-korm... sával az alsó... ként jelenne... ezzel az alkot

A munkásp... tyok veres... mány nem... vonja a ko

Lloyd Georg... mazo informá... a konzervatív... sán, mint hata... nek meg, a li... nak a munká... tendő bizalm... szavazástól és... lemben magu

Valós... kormá

A munkásp... Maconald k... munkáspárt... magának me... a külügymin... kombinálják... káspárti korm... minisztere is... niszterségre... mány haladé... rály személye... Baldwin ez e... audienciára

Még nyolc... nem ismerete... jelenleg a k... konzervatív... tonkivüliek

Ha Ch... ridba, Angliát

London, ju... iroda jelenti... fog venni a... ridi ülészak... kapcsolatban... berlinnek é... és keleteuró... népszövetség... telye Madrid

ahol a kise... ság éppen... készíti elő... ségi

Ettől eltér... berlaim az o... természetes... nácsüléstől... éppen még... kozással fon... halasztanána

A párisi L... sok eredmén... szövetségi ta... s megállapít... rásban, ha... képviselheti... és nem gya

A választások egyelőre súlyos belpolitikai válságot eredményeztek Angliában

A konzervatívok valószínűleg teljesen félreállnak. A király megkezdi a kihallgatásokat. Macdonald a konzervatívok lemondását követeli

London, június 3. A sajtó megállapítja, hogy a választások holtversenyyel értnek véget és a belpolitikai helyzet súlyos. Egyes lapok a koalíciótól óvnak, más sajtóorgánumok viszont a kisebbségi diktatúrától.

Politikai körökben az első sakkhúzást mindenesetre Baldwin miniszterelnöktől várják, aki mára kormányát minisztertanácsra hívta össze. Az Observer szerint a kormány lemond, nehogy a parlamentben koalícióba kényszerítse a munkáspártot a liberálisokkal.

Egyes jólinformáltak látszó helyeken azt a hírt terjesztik, hogy a kormány további teendői felül most a konzervatív pártban is nézeteltérések merültek fel.

A munkáspártban azt az álláspontot hangsúlyozták, hogy amennyiben a Baldwin-kormány megvárna lemondásával az alsóház első ülését és kormányként jelenne meg a parlament előtt, ezzel az alkotmányt megsértene.

A munkáspárt szerint a konzervatívok veresége végleges és a kormány nem tehet mást, minthogy levonja a konzervatívok vereségének következményeit.

Lloyd George és pártja köréből származó információk szerint, amennyiben a konzervatív kormány az alsóház ülésén, mint hatalmon levő kormány jelennek meg, a liberálisok tartózkodni fognak a munkáspárt által esetleg felvetendő bizalmatlansági indítvány feletti szavazástól és a két pártot a küzdelemben magukra hagyják.

Valószínűleg Macdonald alakít kormányt

A munkáspárt valószínűleg tartja Macdonald kormányalakítását. Ha a munkáspárt vezére nem tartaná fenn magának megalakítandó kormányában a külügyminiszeri tiszteletét, Hendersont kombinálják, bár Thomas, az első munkáspárti kormány volt gyarmatügyi minisztere is igényt tart a külügyminiszterségre. A déli lapok szerint a kormány haladéktalanul lemond és a király személyesen fogja tudomásulvenni Baldwin elhatározását és nyomban audienciára kéri a pártok vezetőit.

Még nyolc egyetemi mandátum sorsa nem ismeretes. A pártok arányszáma jelenleg a következő: munkáspárt 287, konzervatívpart 254, liberálisok 57, pártokivüliek 8.

Ha Chamberlain el is megy Madridba, ott már nem képviselheti Angliát

London, június 3. A Reutter távirati iroda jelenti, hogy Chamberlain részt fog venni a népszövetségi tanács madridi ülésén. A Times a híradással kapcsolatban rámutat arra, hogy Chamberlainnek érdemei vannak a Közép- és Kelet-Európai kisebbségek sorsának népszövetségi irányítása körül s ott a helye Madridban.

ahol a kisebbségi tanulmányi bizottság éppen az ő terveze alapján készíti elő a tanácsülésre a kisebbségi kérdések vitáját.

Ettől eltekintve — írja a lap — Chamberlain az optánsper előadója is s így természetesen, hogy nem marad el a tanácsülésről, ahol távollétében esetleg éppen még nem jelenésére való hivatkozással fontos ügyekben döntéseket használnának el.

A párisi Le Temps az angol választások eredményével foglalkozva ír a népszövetségi tanács madridi üléséről s megállapítja, hogy Chamberlain Madridban, ha meg is jelenik, már nem képviselheti százszázalékosan Angliát és nem gyakorolhat Anglia nevében

befolyást a határozatokra.

Macdonald: Baldwin azonnal mondjon le!

London, június 3. A lapok megállapítják a választási eredményekről, hogy a választók többsége eliteli a konzervatív párt eddigi politikáját, de ugyanakkor rámutatnak arra is, hogy az angol nép nagy többsége a polgári irányítást követi, mert hiszen a polgári pártok szavazatainak száma öt és félmillióval haladja túl a munkáspártot leírt szavazatokat. A munkáspárt tehát, ha uralomra jut, az angol nép többségének kívánságával szemben nem követhet nyílt szociálista politikát.

A Daily Herald mai számában Macdonald gyors elhatározásra és azonnali lemondásra hívja fel Baldwin és kormányát.

A Times is azon a nézetet van, hogy Baldwinnak a leggyorsabban tájékoztatnia kell a közvéleményt szándékairól.

Minisztertanácsra ül össze a bukott kormány

London, június 3. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a napokban, mielőtt a király egészségi állapota ezt megengedi, a pártvezérek audienciára meghívást kapnak a királyhoz, aki kifejezte az a kívánságát, hogy a maga részéről is hozzá szeretne járulni

Az angol munkáspárt szakszervezeti vezetők, tudósai, művészek, arisztokraták és milliomosok csodálatos gyűlése

London, június 3. Huszonkilenc évvel ezelőtt egy bloomsburyi kis házban tizenkét rosszul öltözött, egyáltalán nem elegáns és nem disztíngált angol ur-ember megalapította számos elvtársának kétkedő molyosa kíséretében az angol munkáspártot, az Independent Labour Partyt. A pártalakítás legfőbb apostola a baránszelidségű, de törhetetlen bátorságú walesi bányászvezér volt, a felejthetetlen *Keir Hardie* és a munkáspárt taktikájának és programjának mestere, *Sindey Webb*. E tanácskozás jegyzőkönyvét akkor vezette, ma ugyanaz, aki boldogan, de a nagy felelősségtől és a bizonytalan helyzetűtől mindenesetre megilletődve, vezére annak a pártnak, amely a legtöbb mandátummal vonul be néhány hét múlva az alsóház terembe. Huszonkilenc évvel ezelőtt 400.000 tagja volt a munkáspártnak és két képviselőt sikerült általános örmírivalgás közepette megválasztatnia. Ma a munkáspárt tagjainak száma sok-sok millióra emelkedett. 289 mandátumot mondhat a magáénak és lehet, hogy a párt vezetői fogják ezután „másodsor” Anglia kormányát a kezükbe ragadni.

Ez az emelkedés és előretörés nem fokozatos és lassu fejlődés eredménye. Az angol munkáspárt tagjainak és mandátumainak száma mindig ugrásszerűen növekedett. Az első két munkáspárti képviselőt 1900-ban még bánták, mint valóságos világsodát. A legközelebbi választás a fölünyes mosolyt már kissé savanyuvá torzította, mert az 1906-ban megválasztott parlamentben

a politikai helyzet tisztázásához.

Baldwin miniszterelnök ma kormányának több tagjával hosszabb ideig tartó megbeszélést tartott s ennek eredményeként a kormány holnap minisztertanácsra ül össze.

London, június 3. A király állapotáról kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy az uralkodó állapota kielégítő, de a gyógyulási folyamat előreláthatólag lassu.

Hatvanegyedik születésnapja alkalmával a királyt jókívánságokat tartalmazó táviratok özönével árasztották el a birodalom minden részéből.

A fascista Lengyelország szíve Macdonaldért „ped”

Varsó, június 3. A lapok hangot adnak itteni politikai körök azon véleményének, hogy az angol választások eredményeként munkáspárti-liberális koalíció fog kormányra kerülni, esetleg egyedül a munkáspárt. Az első kombináció nem lenne rokonszenves Varsóban, mert Lloyd Georgeban a mostani lengyel külpolitika éles ellenzőjét látják, aki a rajnai kiűrités alkalmával sem lenne hajlandó a lengyel érdekek biztosítására.

Zalesky külügyminiszterhez közelálló sajtóorgánumok is kedvezőbbnek tartják lengyel szempontból, ha a munkáspárt egyedül alakítana kormányt.

már 29 képviselője volt a pártnak. Az emelkedés 1906 és 1923 között körülbelül szamtani arányban történt, minden választás az előzőhöz képest kétszerannyi mandátumot hozott a munkáspárt politikai pártjának. 1923-ban 192 munkáspárti képviselőt választottak meg, ha az emelkedés ezuttal meg nem torpan, a munkáspárt abszolút többsége ugyanakkora lett volna a most megválasztott alsóházban, mint amekkora a megelőzőben a konzervatív párt majoritása volt. Ha ezt a pártot, amely az angol történelemben szinte elképzelhetetlen pályát befutotta, alaposan szemügyre vesszük, ha az ember sorra beszélget vezérével és vezérkarával, ha végighallgatja parlamenti vitáikat, ha látja a munkáspárti képviselőket az alsóház folyosóján vagy az előkelő Athenaeum Club termeiben, akkor kénytelen megállapítani, hogy ez a párt sokkal inkább angol, mint munkáspárt.

Hogy mennyire nem egyesítette magában a munkáspártot, annak a legkésebb bizonyítéka az, hogy még a múlt választáson is nagy ipari körülményekben mint Leedsben, Nottinghamban, vagy Southamptonban, ahol tulnyomó többségben munkások voltak a választók, konzervatív képviselőket választottak meg. Viszont az angol intellektuális ifjúság képviselői tömegesen menekültek a munkáspártba a két nagy történelmi párt sivár és minden új gondolatától irtózó légköréből. Így kerültek a munkáspártba több mint egy generáció óta nemcsak az angol szellemi élet vezetői, mint Shaw és Wells, hanem az uralkodó osztály legfrissebb és legifjabb szelle-

Értesítés!

Megnyílt Bucureşten, a főváros központjában a

„Hotel Venetia”

Str. Pictor Grigorescu 12. szám. A királyi palota mögött.

100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg- és melegvíz. Lift, fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel „Venetia-szálloda” vezetősége MOSESCU tulajdonos.

mei is. Az angol munkáspárt szakszervezeti vezetők, tudósok, művészek, publicisták, arisztokraták és milliomosok csodálatos gyűlése. És ezért nem hasonlítható ez a párt semmiféle kontinentális munkáspárthoz. Az angol munkáspárt nem csupán az angol munkáspárti pártja, nem a szakszervezeti bürokrácia öröklött hitbizománya, hanem szabad egyesülése minden haladó gondolkodású embernek. Ennek a pártnak a szellemi programját a Fabianusok társasága. Angliának egy emberöltővel ezelőtől szellemi elítje vetette meg. Ehhez a programhoz ez a párt változatlanul hű maradt. Ajtaja nyitva áll mindenki előtt, aki haladni és a haladásért harcolni kíván! S bár a párt programjában kifejezetten nincsen benne, ez a munkáspárt képviseli ma az angol közpolgárság, a puritánok, a kvakerok, a nonkonformisták büszke és minden elnyomást gyűlölő hagyományait.

Igy értehető meg az a nagy diadal, a melyet a konzervatív politikai gondolkodás hazájában egy forradalmi céllöttű zöjű párt arathatott. Nem fél az angol polgár a szocializmusától és nem fél a bolsevizmusától addig, amíg lordok fiai, márkik unokái, milliomosok örökösei ülnek egy padban olyan képviselőkkel, aki ifjú korában szénbányák talicskát tolt a sé olyan nőképviselel, aki néhány évvel ezelőtt még cesléd volt. Ennek a pártnak méltó vezére Mac Donald, aki szegényes halász fia, de olyan nemes és büszke arcúval dicsekedhetik, mint egy skót herceg, ötven nemes és leszármazottja, s aki olyan művelt és paléozott elme, hogy még az Athenaeum Club tudós tagjai között is megállja a helyét. Minden országnak olyan munkáspártja van, amelyet megérdemel.

Az öreg Anglia, amely minden vesztésébe, leromlásába, elszegényedésébe és elgyengülésébe ellenére is meg mindig a legszabadabb országa ennek a világrésznek még mindig a legkijűnb, amit politikában az európai szellem a római birodalom bukása óta produkált, valóban megérdemli ezt a pártot, amelyben norman lovagok unokái fognak kezben száz parasztsok sarjaival.

— Mindennapos székszorulás, végbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, lélegzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „Ferene József” keserűviz a bélműködést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s megőrzi az idegek épségét és a szellem frissességét. Nagyevű angol orvosok a Ferene József vizet galandféreg-kuráknál is fényes eredménnyel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerjétekekben.

Zsidó szülők figyelmébe!!

Értesitem az érdeklődőket, hogy a szeptember hó 1-én **Nagyváradon** kereskedelmi, liceumi polgári és elemi iskolai tanulók részére megnyíló **fiuinternátusom** az egyedüli, amely a nagyvárad **ort. zsidó rabbínátus** által mint **אורח חיים** van elismerve. **אורח חיים** szakképzett állandó bentlakó **tanári** felügyelet. Elsőrendű és olcsó ellátás. — Kitérő referenciák. — Komoly érdeklődőknek prospektust küldök. **LEITNER MIKSA Oradea, Strada Avram Iancu 2.**

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánási zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Feloldós szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő,
Str. Lipszani 91.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Barátsági szerződés készül Franciaország és Törökország között. Párisból jelentik: Az Excelsior beavatott helyről azt az értesülést kapta, hogy a kormány Törökországgal kötendő barátsági és hajózási szerződést készít elő melynek keretében megoldáshoz juttatják a Szíriában ma még vitás török érdekek biztosítását. A kormány reméli, hogy Szíria teljes nyugalmát a kötendő szerződés feltételül meg fogja hozni.

Bethlen Párisban. Budapestről jelentik: Párisi jelentés szerint a Népszövetség madridi tanácsülési ülészakára utazó Bethlen miniszterelnök ma reggel megérkezett a francia fővárosba. A párisi magyar kolónia Bethlen párisi tartózkodása alatt be fogja mutatni a francia fővárosban alapított magyar szociális intézményeket és a Párisban tanuló magyar főiskolai hallgatók és tisztelgési fogják Magyarországi miniszterelnöke előtt.

Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését szív- és vérérdénybeteg részére megkezdte Buzsádfürdőn Strada Avram Jancu 22 szám alatti Schausz villában.

Az osztrák Heimwehr „hősei” gyermekeket vernek. Bécsből jelentik: Mődingben a Gyermekebarátok egyesületének szociáldemokratákhoz tartozó csoportja majális rendezést, amelyet a Heimwehr néhány tagja megakart zavarni. A rendbontók a mulatság néhány nagyobb gyermekrosvétjét megverték mire a Schutzbundot hívták segítségül. A helyszínre érkezett szociáldemokrata fegyveres alakulat és a Heimwehr között már csaknem összeütközésre került a sor, amikor a csendőrség beavatkozott s leigazoltatva a szemben álló feleket, helyreállította a majális rendjét.

Una szabad a felvonulás és szabadtéri népgyűlés Berlnben. Berlnből jelentik: A rendőrfőnök ma kiadott rendelkezésben visszavonta a felvonulások és szabadtéri népgyűlések tilalmát. A rendelkezést azzal indokolják, hogy a lakosság hangulata már kellőképpen megnyugodott s most már nincsen szükség a tilalom további fenntartására másrészt a rendőrség elég erősnek tartja magát a rendfenntartásának biztosítására.

AZ ÖREGKOR FRISSESSÉGE az életmódtól és táplálkozástól függ. Jól emésztető, nagy tápértékkel bíró, kellemes erősitő tápszer az öregkorban is az *Ovomaltine*.

A Korunk júniusi száma. A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk júniusi számának friss és tartalmas cikksorozatából a következőket emeljük ki: Komlós Aladár: A zsidó lélek. Polányi Károly: A Galilei-kör mérlege. Haraszi Sándor: Jogyetek a pragmatizmus rovására. Reményi József: Miért nincs amerikai magyar irodalom. Fábry Zoltán: Etnografiai szocializmus. Nádass József: Magyartróka áruháza. A júniusi szám szépirodalmi része hasonlóan értékes. Itt Georg von der Vring és Andries Ivo írásait különösen azon hatalmas növénytömegek tették lehetővé, amelyek kimutathatóan egyre csökkennek. Egyre kevesbédek a kén, a foszfor, a kálcium és a jód. Csupa olyan kellék, amely feltétlenül szükséges a föld termékenységéért. A tudósok jelentései élén kvisszhangot keltettek a tudományos irodalomban is.

Hoover örül a jóvátételi konferencián létrejött megegyezésnek

Páris, június 3. A belga miniszterelnök ma a francia fővárosban hosszasan tárgyalt az amerikai szakértő delegáció tagjaival.
Az újságírók az esti órákban azt az értesülést kapták, hogy a belgiami márkák ügye nem lesz akadály a konferencia sikerének. Ezt a kérdést a kormányok közvetlen tárgyalás útján kísérlék megoldáshoz juttatni.
Elterjedt hírek szerint Morgan amerikai másod-delgátus holnap este elutazik a francia fővárosból és a Maureta-

nia fedélzetén visszatér Amerikába. Washingtoni jelentés azt közli, hogy a jóvátételi szakértői konferencia sikerét Hoover elnök is nagyra tartja. Az elnök a lapok részére adott nyilatkozatában kijelentette, hogy mindenkinél, aki az emberiség haladását szívén viseli, örülnie kell a jóvátételi megegyezésnek, mert a konferencia munkája révén előálló eredmények a viszonyok konszolidálását s ezzel az összemberiség javát szolgálják.

A vízözöntől való félelmében a kánálba ölte magát. Londonból jelentik: Különös körülmények között vetett véget életének William Hall nyolevanéves newyorki magánzó. Nemrég az öreg ur azt olvasta az egyik német hetilapban, hogy május 25-én egész Angliát elnyeli a tenger árja. William Hall annyira a szívére vette a jóslatot, hogy valóságos beteg lett. Rettegve várta a szombatot és az sem tudta megnyugtani, hogy Anglia szombat elteltével is a régi helyén állott. A szakadatlan izgalom örületebe kergette az asgastyánt, aki hétfőn egy kánálba vetette magát s mire ráakadtak, már halott volt.

A zsidó diákok Menzajára 25%-ot ad a Garabonciás illusztrált élelapp az Uj Kelet útján befolyó minden egyes előfizetésből, mely egész évre mindössze 140 lej. Az összeget az Uj Kelet címre kell beküldeni (Cluj, Str. Baron L. Pop 10.), melyet a lap havonként nyilvánosan nyugtáz.

Kilencvenkét áldozata van a délamerikai földrengésnek. Párisból jelentik: Mexicói jelentés szerint a délamerikai földrengésnek kilencvenkét halálos áldozata van. Villa Agua városka teljesen elpusztult. A lakosság pánikszereiben menekült a földrengési területéről és a lakóhelyükön maradtak is a szabad ég alatt táboroznak.

Hűvösre fordult az időjárás. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint jobbra derült és éjjelre meg hűvös időjárás várható. — Berlni jelentés szerint Észak-Németországban, északsarki levegőáramlatok hatása alatt, beállott a hideg. Ma Berlnben volt a legmagasabb a hőmérséklet és itt is csak 11 fok volt a maximum.

A tartalékos tisztek egyenruhája. Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter elrendelte, hogy mindazok a tartalékos tisztek, akik az ezévi fegyvergyakorlatra bevonulnak és egyenruhájuk nincsen, a katonai szabóműhelyben egyenruhát készíttessenek, amelyek ára 4500 lej lesz. Ezt az összeget le fogják vonni a fegyvergyakorlat idején kapott fizetésből. Azok a tartalékos tisztek, akik ezévből nem vonulnak be, jövő év március 30-ig kell, hogy elkészíttessék az egyenruhát, mert a jövő évi jelentkezésnél már feltétlenül egyenruhában kell megjelenni. Az egyenruhákat jövő év márciusáig a csapatstéknél levő szabóműhelyek olesón készíttik el.

Kérelem. Nyoletagu család fenntartója, becüleles munkásságban megözült iparos fordul alázatos kérelemmel az Uj Kelet olvasóhoz. Zülleti gyuladással jobbtérdeben, évek óta állta a harcot a kenyérért, de a kor most elhatalmasodott és csonttuberka lózis fenyeget. Az orvosok egy speciális gyógygépet irtak elő, melynek elkészítése nyolecezer lejbe kerül. Enélkül a gyógykezelés nélkül az amputálás elkerülhetetlen és egy nagy család apró gyermekei veszitenék el egyetlen támaszukat. A szegény öreg iparos nemcsak hogy ezt a nyolecezer lejt nem tudja előteremteni de ez nf-ül a három hónapig tartó kezelés ideje alatt nem is tud gondoskodni családjáról s így a nemesszívű emberekhez kénytelen segítségért fordulni. Az Uj Kelet kiadóhivatala készséggel továbbítja az „Öreg iparos” jellegre beküldött adományokat amelyeket a lapban nyugtáznak.

A D-vonat autót gázolt. Berlnből jelentik: Leipzig közelében a berlni D-vonatot egyik vasuti átjárónál elkapott egy gépkocsit s mintegy ötven méteren magával sodorta, míg a vonatot lefékezni sikerült. Az autóbent ülő két ember felrobbant és a gépkocsi égni kezdett. A karambolnak egy halottja és egy életveszélyes sebesültje van.

Bratianu Vintila és Duca Nagy-szebenben. A liberális párt két vezére tegnap délelőtt autón Nagyszebenbe érkezett. A liberális klubban értekezlet volt, amelyen Bratianu Vintila, Duca, Anghelcsu és Lepadatu volt miniszterek szóaltak fel, majd zörtörköi tanácskozások folytattak Erdély több megyéjének liberális delegátusaival.

Megtalálták az eltűnt londoni bankár holttestét. Londonból jelentik: Megírta az Uj Kelet, hogy J. E. Mounsey, a londoni Barclays Bank igazgatója tíz nappal ezelőtt rejtélyes körülmények között eltűnt sussexi birtokáról s napokon át hasztalan nyomoztak utána. Tegnapelőtt egyik nutfieldi farmer holttestet talált a bozótban, amelyről minden kétséget kizáróan megállapították, hogy az eltűnt bankárral azonos. Halálátka át volt löve és a holttest állapotából azt is megállapították, hogy valószínűleg még eltűnése napján követthette el végzetes tettét. Ugy látszik, hogy a közméret bankár öngyilkosságának oka továbbra is megoldhatatlan rejtély marad, mert nagyon boldog családi életet élt és köztudomáslag egyike volt London leggazdagabb embereinek.

Kétszázmillió lejt fizetnek vizumokért a román állampolgárok. Bukarestből jelentik: Románia és Lengyelország között tárgyalások folynak a vizumrendszer megszüntetése tárgyában. A kormány rájött, hogy a vizumkényszerre csak ráfizet, mert a statisztika kimutatása szerint ugyanis négyszerannyi román állampolgár utazik külföldre, mint amennyi külföldről Romániába. A román állampolgárok évenként kétszázmillió lejt fizetnek ki vizumért, míg Románia ezen a címen csak ötvenmillió lejt vesz be.

Halálos áldozatokat szed az amerikai hóhullám. Newyorkból jelentik: A rekkenő hőség Newyorkban és az amerikai keleti partvidéken tovább tart. Számos napszúrású eset fordult elő s a hóhullámnak egy fél nap alatt négy halálos áldozata is volt a napszúrásos betegek közül. Newyorkban 43.3, Bostonban 35.5 Celsius meleget mértek.

Ernyőbe rejtett rádiót szabadalmaztattak. Londonból jelentik: Két amerikai feltaláló a londoni szabadalmi hivatalban ernyőbe rejtett rádiókészüléket szabadalmaztatott, melynek segítségével nem távoli rádióállomások misorát kitjűzőn lehet élvezni. Az ernyő semmi külsőségekben nem ter el az egyszerű ernyőtől.

Galsworthy kitüntettek. Londonból jelentik: A király születésnapja alkalmából több címudományozás történt és többeket kitüntettek. Az admirális első lordja és a párisi angol nagykövete a felsőház tagjaivá léptek elő. A kitüntetettek sorában van Galsworthy író is.

Katonai díszmenet Romában. Romából jelentik: A király az alkotmány felbontásának évfordulóján tartott ünnepségen részt vett a katonai díszmenetben. A csapatok elvonultak az uralkodó család trónjához.

Változókéony idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változókéony időjárás várható, kisebb esőkkel, egyelőre lényegesen hőmérsékletváltozás nélkül. A hőmérséklet Budapesten ma 23 fokban 23 fok Celsius.

Dombarcenyvet az oldenburgi tartományi kormányzósg építete ellen. Berlnből jelentik: Oldenburgból írják, hogy a tartományi kormányzósg építete ellen, eddig ismeretlen tettesek bombamerényeket küldtek meg. A fő elkövetettnek látszó merénylőt a karamával emberöltőben nem sajt kar.

Milliomos csavargó. Edwin Brown különös jubileumot ült a minap Newyorkban: pont százötvenévesen csukták le csavargását. Ez alkalommal emlegett egy pár érdekes dolgot életéből. Különös ember ez a Brown, még Amerikában is szokatlann jelenség: annak ellenére, hogy hercegi módon élhetne, nagyszerű palotái és óriási jövedelmei vannak, krajcár nélkül csavargó a világon, cél talanul, gyalog, éhesen és rongyosan. Utközben, mint a többi csavargó szokta, kéregetéssel, esetleg apróbb alkalmi munkával tartja fenn magát és természetesen, soha sincsen lakása. Enniát igen sokszor elfogják, Századik elfogatásának jubileumát azzal ünnepelte, hogy San Diegoban szegényházat alapított. San Diegoban történt a jubilaris elfogatása is. A rendőr éjszaka az egyik parkban találta őt, amint lerongyoltan aludta az igazak álmát. A züllött alakot be akarta kisérni, de az ellenszegült s emiatt becsukták. Erre levelet írt a fogházigazgatónak, megírta, hogy neki valami hatvanféle ipari és egyéb vállalat van és harminc millió adót fizet évente. Persze, nem akarták elhinni. Kiszedés után azonban alapítványt tett, hogy a san Diegoba érkezett csavargóknak ezentul legyen ingyenes szállásuk. Más alkalommal egy elhagyott farmkunyhóban aludt harmadmagával. Mire felébredt, az egyik csavargó eltűnt, a másik pedig holtan feküdt mellette. A rendőrség őt gyanúsította a gyilkossággal s csak mikor felfedezte a nevést és tízezer dollárt adott a gyilkos kinyomozására, akkor bocsátották őt szabadon.

gyfodrászat!
leges kiirtása, rándok rendbehozatala kuráimmal. Híjgyen tanácsadást Virágosor 14. I. em
ak, akik a mai
vetlenegy csőd-
st sem kaptak,
ezen fiatal ügy-
iltek ebben a
felelte Dra-
ilt és félreha-
védi kamará-
endő politikát
nara nem hely-
elfogások ki-
k professzioná-
egyen az egyé-
iv érdek. Van-
ez nagy tapaszt-
tekintés kell,
képest tényle-
azoknak, akik
éremi is, hogy
et a kolozsvá-
adalomnak. Ha
ális kisebbségi
k, hogy azokat
ilem azonban,
nem és hogy
ól lehet szó,
ok (W.)
ztina
jét.
cellár
ességeit s dél-
ség személy-
ntal folyamán
l, este pedig
an hajón foly
entette, hogy
hogy nyugak-
ké lett bírák
nál, ahol szol-
gyvédeskedhes-
z igazságügy-
z intézmény-
tte be és azt,
é fogják dek-
ormja során
énnie arról,
bírái elé ke-
az ügyészséget
ízös épületben
ánderült meg
ak szándéká-
sztenie az új
kormány be-
vállat is, hogy
utól, mintha
kormányozna-
szólott még a
sfortnájáról, az
rői és arról,
készít arról,
n a szent ko-
fejzte ki
gyügyminiszter
ki az esküdt-
álhására.

Közgazdaság

A munkaadók tiltakoznak a munkásbiztosítási törvény ellen

(Bucuresti-Bukarest, június 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Munkaadók Egyesülete tegnap délután gyűlést tartott igen nagy érdeklődés mellett. A gyűlésen élesen kritizálták a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatot, amelyet a kormány a napokban terjeszt a parlament elé. A szónokok rámutattak arra, hogy a törvényjavaslat nem respektálja a munkaadók és munkások közötti megállapodásokat és azt a célt sem szolgálja,

hogy a munkások szociális helyzetén javítson.

A gyűlés végül is határozati javaslatot fogadott el, melyben kimondták, hogy tiltakoznak a javaslat mai formája ellen és elhatározzák, hogy a munkaadók állásponjtját memorandumban fogják Maniu Gyula miniszterelnök és Ruducanu munkaügyi miniszter elé terjeszteni.

Elmaradt a Resica-művek május 30-ra hirdetett közgyűlése. Bucurestiből jelentik: A Resicai Vasművek Rt. május 30-ra hirdetett közgyűlést, minthogy a részvényesek nem jelentek meg az alap szabályok által előírt részvénytöbbséggel, nem tartották meg. Az új közgyűlés június 19-ére hivatott egybe, a mikor azt, tekintet nélkül a letett részvények számára, minden körülmények között meg fogják tartani. A közgyűlés elhalasztásának híre élénk feltűnést keltett közgazdasági körökben, minthogy tudvalevő, hogy a Resicánál érdekelt csoportok megfelelő részvénytöbbséggel rendelkeznek, egy közgyűlés megtartására. A helyzetre mindenestre jellemző a Resica részvények 710-es, tehát tulajdonosy többségi arányára.

A dunai kikötők forgalma Bulgáriában. Szófiából jelentik: Bulgáriában az egész ország beviteli forgalmának csaknem fele, kivételi forgalmának pedig több mint a fele a dunai kikötőkön át bonyolódik le. A ruszcsuki bolgár kereskedelmi és iparkamara most közölt jelentése szerint a bolgár dunai kikötők forgalma az 1927. és 1928. évben a következőképp alakult: a nagyobb dunai kikötőkön át 1927-ben 466.000 tonna kivitel volt, 1928-ban pedig 371.000 tonna. Ez a nagy visszaesés azért állott be, mert a rossz termés folytán 1928-ban a tengeri kivitel csaknem egészen elmaradt. Míg ugyanis 1927-ben 91.000 tonna tengeri került kivételre a Dunán át, 1928-ban mindössze 16.000 tonna, a rozs és árpa kivitele is jelentősen csökkent. A bolgár nemzeti bank statisztikája szerint Bulgáriában 1928-ban a dunai kikötőkön át 458.000 tonna árubehozatal és 371.000 tonna árukivitel volt, vagyis az ország összbevitelének 56 és összkivitelének 41 százalékát bonyolították le a dunai kikötők. Maga Ruszcsuk város kikötője az összes dunánati bevételnek 52,8 százalékát és az egész ország bevételének 21,7 százalékát bonyolította le.

A kolozsvári bankok ez év végéig hosszabbítják meg a devizakartellit. Azzal a hírrel szemben, melyet legutóbb közöltünk, hogy a kolozsvári bankok devizakartellje feloszlik, jelentik, hogy a pénzügyminiszter nagy részében megvan a hajlandóság arra, hogy a kartellmegállapodás ez év végéig érvényben maradjon. Így a devizaárfolyamokat továbbra is az egyezmény alapján állapítják meg.

A pénzügyminisztérium jelentése az áprilishavi állami bevételekről. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium a következőket jelenti az áprilishavi állami bevételekről: Válemennyi bevételi

forrás emelkedést mutat a múlt év megfelelő időszakával szemben, kivéve a vámokat, melyek 102 millió csökkenést mutatnak. Mindamellett a bevételi többlet 340 millió lej. A szeszadó és fogyasztási adók többlete 76 millió, a forgalmi adóé 21 millió, az egyenes adóké 70 millió, a bélyegké 111 millió, a monopólyjüvedelmé 102 millió. E többletek örvendetes emelkedést jelentenek február és március hónapok eredményeivel szemben, mely időszak tudvalevőleg igen kedvezőtlen volt az állami bevételekre.

A hétfői devizaárfolyamok. A kolozsvári bankok egyezményes devizaárfolyamai a következők: Berlin 40.30, Amsterdam 67.90, Newyork 168.40, London 818½, Páris 661, Milanó 885, Prága 5, Budapest 29.45, Belgrád 3, Wien 23.73, Zürich 32.50, Varsó 19.35.

Ázsia kiállítás Prágában. Prágából jelentik: A prágai mintavásár bizottság a napokban terjeszti a kormány elé annak a nayszabású nemzetközi kiállításnak a tervét, melyet 1930 tavaszán szándékoznak megnyitni a melynek arányai messze fölülmúlják az eddigi prágai mintavásárokat. A kiállítás főleg ázsiai ipari termékek bemutatását fogja felölelni s az eddigi jelentések szerint Törökország, Kiszázia, ázsiai Oroszország, Japán és Kína részvétele biztosítva van. Számolnak Perzsia, India s az európai államok ázsiai gyarmatainak jelentkezésével is. A kiállítást a kormány nagyszabású támogatásban fogja részesíteni.

Julius elején megkezdődik működését a bányászati malomszövetség. Temesvárról jelentik: A bányászati malomszövetség megvalósítása ügyében — amint arról már részletesen beszámoltunk — napok óta tárgyalások folynak Temesváron. A szövetség a tárgyalások eddigi állása szerint, minden valószínűség szerint, még ebben a hónapban létre fog jönni. A listkontingens elosztására nézve akadályok merültek fel, de ezek is lassanként el fognak hátrálni. Számítanak arra, hogy a malomszövetség július elején már megkezdheti szervezési munkálatait.

Pékek!
Száz
tüzipiléc
kapható:
Fischer-fatelep
Str. Enescu 15. (Gyufagyár-ucca)
Telefonszám: 1300.

Fényképezik? Okvetlen tekintse meg
az EMKE-drogéria fényképsztyáiba érkezett új, olcsó, minden igényt kielégítő gépeket, nagyítókat, fényoszórókat stb. Gépek: 1000 lejtől. Papírok nagy választékban!! Friss, olcsó vegyszerek. Vidékre postai szétküldés. Telefon 250.
EMKE-drogéria Cluj, Fótér és Deák F.-u. sarok.

HÖLGYEIM!
Legújabb párisi, wieni csipke-lézőr modellek. Bangkok, japán panama és exotikus szalmakalapokat feltűnő olcsó árban árul az
„IDEAL“ női kalapüzlet Cluj, R. Ferd. 8.
Férfi és női kalapok formálása, Panama és Girardi tisztítása 48 óra alatt a legújabb divát szerint, gyári árban készülnek.

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

A Magyar Színház műsora:

Kedd: Mary Dugan bíjpör. (Ujdon-ság, Poór Lili fellépésével. Esti előadás, mozi-helyárrakkal. Egyegy jegy ára 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Szorozatszám 40f.)

Szerda: Vakablak (Ujdon-ság, először. A budapesti színházi évad egyik legnagyobb szenzációja. Sz. 409)

Csütörtök: Vakablak. (3-szor Sz. 409.)
Péntek: Ida regénye. (Ujdon-ság Esti előadás, mozi-helyárrakkal. Jegyek árai: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Az idei évad utolsó előadása. Sz. 410.)

Szombat este háromnegyed 11 órakor: A zsába. (Párisi bohózat-repriz. Ejjeli előadás, csak felnőtteknek, nagyon olcsó mozi-helyárrakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sz. 411.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Szombaton, június 8-án 5, 7 és 9 órakor: A szenvedély. (Greta Garbo legnagyobb leghatalmasabb alkotása. A legkülönlegesebb amerikai film-sorozat. Rendes helyárak: 30, 20 és 10 lej. Kedvezményes jegyek nem érvényesek.)

Vasárnap d. e. 11 órakor: Megöltem az anyósomat! (Általános öröm. Főszereplő: Harold Lloyd (O). 7 felvonásos ó kép, kiegészítéssel egy 3 felvonásos bohózat) Helyárak: 15 és 10 lej.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: A szenvedély. (Greta Garboval. Kedvezményes és tiszteletjegyek nem érvényesek.) Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Hétfőn 5, 7 és 9 órakor: A szenvedély. (Greta Garboval. 30, 20 és 10 lej. helyárak.)

A Nemzeti Színház és a Román Operát heti műsora:

Szerda, jun. 5. Răpirea din Seraf,
Péntek, jun. 7. Faust.
Vasárnap, jun. 9. Trubadur
Hétfő, jun. 10. Vasul Fantoma.

A színházi iroda közleményei:

VAKABLAK

A magyar színház utolsó ujdonsága

A budapesti színházi évad legnagyobb szenzációja, a Vakablak volt. Ugy hatolt a premiéreje, mint a bomba. Valóság-gal elkábitotta a közönséget. Minden jelenés után nyílt színen dörgött fel a taps a felvonások közt áttapsolta a közönség.

A Vakablak bemutatóján nálunk szerdán este lesz. Második előadása csütörtökön este.

Mary Dugan bíjpere — kedden este mozi-helyárrakkal. Az idei évad őriái sikerj detektív-drábmája, a Mary Dugan bíjpere kedden este 9 órakor mozi-helyárrakkal kerül színpadra. Főszereplő: Poór Lili. Helyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

Butor olcsón és művészi kivitelben legelőnyösebben
Fischer Albert
butoráruházában Cluj, Calea Regele Ferdinand 61. (Volt Ferenc J.-ut) szerelhetők be. Komplet hálószobák már 16.000 leért.
Részletfizetési kedvezmény!!
Megrendeléseket eredeti, vagy megadott rajz után készítenek.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

Nemskára nyilvánosságra hozzák a csehszlovák kémkedési ügy részleteit. Röviden jelentette az Uj Kelet, hogy a csehszlovák hadserég egyik kapitányát, T. Lajost, kémkedés gyanúja miatt letartóztatták. A katonatiszt a kémkedést állítólag Oroszország javára követte el. Hivatalosan közlik, hogy sem a letartóztatott nevét, sem pedig az ügy részleteit egyelőre nem hozhatják nyilvánosságra. A katonatiszt letartóztatását felelősségének köszönheti. Az utóbbi napokban egy utas a Luftansa repülőgéppel Prágából Drezdába utazott. Az utasnak Friedländer névre szóló utlevele volt és semmiféle gyanút nem keltett. A repülőgép felszállása után a repülőter vártermében jól elrejtett utitáskát találtak, amelyet a rendőrség felbontott és katonai anyagot talált benne. Ezen anyag alapján a rendőrség megállapította, hogy nagy arányú kémkedési ügyről van szó. Amikor a gép Drezdába érkezett, a Friedländer nevű utas észrevette táskájának hiányát és táviratilag értesítette a légi Hírszolgálatot, hogy a táskát a repülőteren vegyék őrizetbe. A Hírszolgálat helyi ügynökeit, amelyek a Skoda-művek prágai központjának épületében vannak, a rendőrség őrizet alatt tartotta. A felfedezés után, amikor az épületbe egy férfi érkezett és a táskát át akarta venni, azonnal letartóztatták. A prágai nemzetvédelmi minisztérium részéről jelentették, hogy a nyilvánosságot már a legközelebbi napokban részletesen informálni fogják az esetről.

Kedvese ablaka alatt szivenszurta magát egy urileány. Eszékről jelentik: Beies Bozsana 18 éves gazdag djakovói urileány szerelmesnek ablaka alatt konyhakéssel mellbeszurta magát és meghalt. Beies Bozsana csinos és gazdag leány volt és beleszeretett egy fiatalemberbe, aki azonban nem viszonozta szerelmét. A leány emiatt nagyon elkéseredett és amikor meghallotta, hogy szerelmese más leányt akar feleségül venni, buskomor lett. A szülei, hogy a leányt elfeledtessék a szerelmét, Zágrába vitték. A fiatal leány a napokban olyan híreket kapott szülőfalujából, hogy szerelmese vőlegény. Ez a hír végképen fedulta nyugalmát. A leány titokban hazautazott és fel se kereste szüleit, hanem egyenesen a fiatalember lakásának ablaka alá ment és egy konyhakéssel, melyet Zágrából hozott magával, mellbeszurta magát. A járókelők találtak rá a vérben fetregő leányra, akit azonnal Eszékre a kórházba akartak szállítani, de Beies Bozsana utközben meghalt.

Könyv- és papirkereskedők országos kongresszusa. Az erdélyi és bánáti könyv- és papirkereskedők e hó 9-én Kolozsvárról, az Iparkamara első emeleti tanácstermében d. e. 10 órakor kongresszusra gyűlnek össze. Ezen a kongresszuson a könyv- és papirkereskedők általános gazdasági helyzetét tárgyalják meg és sérelmekre keresnek orvoslást, másrészt kulturális szempontból is új irányokat és szempontokat keresnek a könyvterjesztés fokozására, valamint a szellemi élet fejlesztésére. Tudomásunk szerint a könyvkereskedői kongresszus az erdélyi könyvhét gondolatával is behatóan kíván foglalkozni. Az erdélyi könyvhétnek egyik célja az erdélyi irodalmi termékek és az erdélyi írók műveinek szélesebb körben való terjesztése.

Megosszabították a fogtechnikusok működését. A közegészségügyi miniszter — amint már közöltük — több fogtechnikusnak be akarta vonni működési engedélyét. A Monitorul Oficialban meg is jelent azoknak a fogtechnikusoknak a névsora, akik a miniszter rendelkezése értelmében két hónapon belül kötelesek voltak praksisukkal felhagyni. Most a Monitorul Oficialban megjelent rendelettel szemben a városi orvosi hivatalhoz leirat érkezett, amely meghosszabbítja a fogtechnikusok működésének határidejét mindaddig, amíg az ügy rendezésére kiküldött bizottság újból meg nem vizsgálja az ügyet.

A Román de

(Cluj-Kolozs Vasárnap délután reték között a mérközése a botrányt az utulfanatikusban, egyszer hogy nem mi közönségben nekelfőtt a biragosság látszatartásával a meccset mind itteleivel. Büsäg is, amely lomról, pedig hogy súlyosab zések nem tör szedő közegek gedik be és fe 90 százalékát, kat visszatart tól, vagy ha teknek leuc aiabb a botrá nak.

Mindezeken szemlelőnek n nemesak a né ben van a bib részben magak mánia vezetés tolas nélkül a botrányok leg 6 csapatuk kó milyen általa körül a Romá lehet ezt sem számlára köny ckokat keresni magyarzásár legnépszerűtl okait nem is találni. Rész futballszaksz ismert egyold részek elhalasz sorsoslása, a f magának a f vokativ meg többségének a elsősorban a a meggyőződő nevezik a baj nak mindenle nie és ez a n szetszemen ki a csapatta hogy a futball ezeket és csá akárhogy is á lone beszél és szerjtelenség. kalmazása me de elveszti a ezt pedig neg

Egy másik erre az erde csaopathat tal kosai közül t viselik a gen háborítóan du a győzelmet totitva, mind nak ember e

Kárpit
Butorszö afrik, stb. Ru ruddal. V ponyvák, e gyár gyár Baskovi Str. Reg. M

SPORT

A Románia megnyerte a bajnokságot, de elvesztette népszerűségét

(Cluj-Kolozsvár, június 3. Szajtó tud.)
 Vasárnap délután ismét botrányos ke-
 retek között zajlott le a Románia bajnoki
 mérkőzése a gyéresi Sodronyiparral. A
 botrányt az Univerzitáta drukkereinek
 túlfanatikus viselkedése okozta azon-
 ban, egyszer már meg kell állapítani,
 hogy nem mindig és nem kizárólag a
 közönségben van a hiba. Bűnös minde-
 nek előtt a bíró, aki nem tudja a tárgyi-
 lagosság látszatát keltetni ingadozó ma-
 gartartásával és nem tartotta kezében a
 mérceket mindkét oldalt egyenlően sújtó
 ítéleteivel. Bűnös a pályainléző bizottsá-
 g is, amely nem gondoskodott karhata-
 lomról, pedig csak a véletlen szerencse,
 hogy súlyosabb inzultusok és összejű-
 zések nem történtek. Bűn terbeli a jegy-
 szedő közeget is, akik jegy nélkül en-
 gedik be és fel a tribünre is a közönség
 90 százalékát, mert a fizetés ténye soka-
 kat visszatartana a meccsek látogatásá-
 tól, vagy ha nem, legalább az egyesüle-
 teknek lenne mivel vgasztaladniok, leg-
 alább a botrányokért bevételt is látna-
 nak.

Mindezekben túl azonban az objektív
 szemléletnek meg kell állapítania, hogy
 nemcsak a nézőkben és a pálya közegei-
 ben van a hiba, hanem igen jelentékeny
 részben magában a Romániában. A Ro-
 mania vezetősége nem mehet el megfon-
 tolas nélkül ama tény mellett, hogy a
 botrányok legnagyobb része mindig az
 ő csapatuk körül játszódik le és hogy
 milyen általános népszerűtlenség veszi
 körül a Románia futballcsapatát. Nem
 lehet ezt sem nemzetiségi, sem más
 számlára könyvelni és nem lehet külső
 okokat keresni ennek a ténynek a meg-
 magyarázására. A Románia Kolozsvár
 legnépszerűbb csapatja és ennek
 okait nem is lehet olyan könnyen meg-
 találni. Késze van ebben a szövetség
 futballszakosztályának, amelynek köz-
 ismert egyoldala határozatai, a mérkő-
 zések elhalasztása, folytonosan újabb
 sorsolása, a játékosok igazolása, és már
 magának a futball szakosztálynak pro-
 vokatív megalakítása az egyesületek
 többségének támogatásával, váltotta ki
 elsősorban a sportközvéleményben azt
 a meggyőződést, hogy itt valósággal ki-
 nevezik a bajnokokat, hogy a Románia-
 nak mindenképpen bajnoknak kell len-
 nie és ez a meggyőződés azután termé-
 szetesen megfelelő ellenkezésvet vív
 ki a csapatnál szemben. Mi jól tudjuk,
 hogy a futballszakosztály nem hiszi mind
 szeket és csak látszatnak mondja, de
 akárhogy is áll a dolog, ez a látszat el-
 lenbe beszél és eredménye a teljes nép-
 szerzetlenség. A protekció tulságos al-
 kalmasa megszerezheti a bajnokságot,
 de elveszti a sportközönség szimpatiaját,
 ezt pedig negligálni nem lehet.

Egy másik tényező, amely szintén
 erre az eredményre vezetett, magában a
 csapatban található. A Romania játé-
 kosai közül többen egyáltalán nem kép-
 viselik a gentleman sportszellemet, fel-
 háborítón durvák és különösen, amikor
 a győzelmet más uton nem látják biz-
 tosítva, minden kimélet nélkül folytat-
 nak ember ellen való látékok. Elég né-

hány ilyen játékos és már durva híro-
 van a csapatnak, ami egyáltalán nem
 fokozza iránta a szimpátiákat. Ez an-
 nál feltűnőbb, mert a kolozsvári csapa-
 tok ebben az évben örvedetes javulásou
 mentek át a fair játékot illetőleg. Az
 egész tavaszi szezonban alig láttunk ko-
 molyabb durvaságot, a közönség is jól-
 esően elismerte és honorálta ezt a rég-
 óta kívánatos változást és akkor annál
 kellemetlenebbül érinti, hogy egyik
 csapat és épen a bajnokesapat a legki-
 méletlenebb módot akar győzelmekeket
 elérni.

A Romania megnyerte a bajnokságot,
 de győzelme igazán pirrhusi, mert el-
 vesztette a kolozsvári közönség ragasz-
 kodását. Az egyesület vezetői a futball-
 szakosztályon — ami maidegm egy és
 ugyanaz az előbbivel — és a játékosokon
 mulik, hogy ez a helyzet megváltozzék.
 Ha a Romania jól fog játszani, ha fair
 eszközökkel fog küzdeni ha felülről nem
 fogják agyonproteztálni, ha a futball-
 szakosztályt nem a Romania klubszem-
 pontjai szerint, hanem a futballban dol-
 gozó és áldozó egyletek egyenlő képví-
 seletével fogják összeállítani, akkor két-
 ségtelen, hogy semmi oka sem lesz a köz-
 önségnek a csapat ellen tüntetni, vagy
 drukkolni, mert a közönséget végered-
 ményben mégis a jó játék a sportszerű
 küzdelem befolyásolja és állítja egyik
 vagy másik csapat mellé.

Vasárnapi eredmények: Kolozsvár.
 Romania—Sodronyipar 4:2 (1:2). A
 második félidő 25 percében Czinczár
 bíró igazságtalanul kiállítja a Sodrony-
 ipar egyik játékosát, mire a Romania
 vereségét óhajító fanatikusok egyrésze
 betödul a pályára. Csak hosszas tár-

gyalások után sikerül a rendet helyro-
 állítani és a mérkőzést folytatni. KMSC
 —Univerzitáta 1:0 (1:0). Fair, sima
 mérkőzés, amely a KMSC-nek megsze-
 rezte a harmadik helyet. Nagyvárud:
 Nagyváradi Törökös—Szédmári Török-
 vés 2:0 (1:0). Kerületi bajnoki döntő.
 Temesvár: TMTE—Kinizsi 3:2 (2:2).
 Zombolya: ZsSE—Kadima 3:1 (0:1).
 Arad: AMTE—Gloria CFR 2:2 (1:0).
 AAC—Tricolor 6:1 (4:0). Brassó: Coltea
 —Soimii (Nagyszeben) 2:1 (2:0). Orszá-
 gos bajnoki selejtező. Bukarest: Venus—
 Tricolor (Ploesti) 1:0 (0:0). Kerületi
 döntő. Nagyszeben: HTV—Dévai grani-
 csárok 3:2 (1:2). Simeric: Unirea (Alba
 Julia) Simeria CFR 2:1 (2:0).

Két új országos rekord a KAC allé-
 títai versenyén. A KAC vasárnapi ver-
 senye kedvezőtlen időjárásban és ese-
 kelyszámu résztvevővel folyt le, kifogás-
 talan rendezésben. Az időjárás miatt az
 elért eredmények részben gyengék rész-
 ben nem mérhető a szokásos mértékkel,
 két országos rekord azonban — a szél
 folytán természetesen csak ad hoc ér-
 tékkel — mégis kiemelkedő fontosságu.
 Különösen Bíró Lajos KAC 368.5 cen-
 timéteres rudugrása érdemel külön ki-
 emelést, mert ezzel a fiatal atléta, aki-
 nek rekordja aligha lesz hosszulettü,
 Középeurópa egyik legkitűnőbb atlétá-
 jának bizonyult ebben a versenyszám-
 ban. Bíró egyébként allround atléta is,
 ő nyerte a 400 m. síkfutásból, gerelyve-
 tésből és magasugrásból álló triatlont és
 értesülésünk szerint klubja közelebről
 kiküldi néhány külföldi nemzetközi ver-
 senyre. Birón kívül az Univerzitáta
 stafétája is rekordot javított. 2 p. 09 mp.
 alatt téve meg a 100, 200, 300, 400 m.
 távot.

Külföldi eredmények: Budapest, Hun-
 garia—Ujpest 1:0 (1:0). Budai 33-as—
 Vasas 1:1 (1:0). A katonatisztek Európa-
 kardvívobajnokságát Piller magyar
 nyerte Anselmi olasz és Rády magyar
 előtt, a csapatbajnokságban Magyaror-
 szág győzött Olaszország, Hollandia és

Lengyelország előtt. Szombathely. Nem-
 zeti—Saharia 6:0 (3:0). Szeged. Ferenc-
 város—Bástya 6:0 (5:0). Kaposvár.
 Bocskay—Somogy 1:0 (1:0). — Becs.
 Austria—Vienna 3:2 (1:1). Rapid—
 Wacker 4:2 (2:1). Hertha—BAV 5:5
 (1:2). WAC—Nicholson 3:2 (1:0). —
 Berlin. Németország—Skócia 1:1 (0:0)

313—1929.

Terv-pályázat

Pályázatot hirdetünk egy építendő
 rabbi-lakás tervre. A pályanyertes ter-
 veket megfelelően díjazzuk. Benujtási
 határidő 1929 június hó 10-ig. A meg-
 felelő információk megtudhatók titkó-
 ségünk irodájában Oradea (Zárda-u. 2.)
 naponként d. c. 11—1 óráig, hol is a pro-
 gram és feltételek átvethetők.

Orthodox Izraelita Hitközség
 gazdasági ügyosztálya

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egyszó 5 lej, vastagabb
 betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej.
 Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény.
 Ap óhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés
 levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg
 mellékelve van. Eljegyzési díja 250 lej

Sadchenek, akik jobb
 zsidó családokhoz be-
 vannak vezetve, közö-
 jék sürgősen címüket
 Frenk asszonnyal, Buc-
 uresti, Str. Vinilia 3.

A legjobb magyar-
 nyelvű kóser szakács-
 könyv a Ganz Abra-
 hámné-éle. Ára 200
 lej. Kapható az Uj
 Kelet könyvostálya-
 ban.

Naponta kétszer, reg-
 gel és este garantált
 kóser tehéntej kapható
 modern tejegazda ágtól
 hol a tehének allandó
 orvosi felügyelet alatt
 vannak. Cscesmék és
 betegek részére allan-
 dóan egy tehéntejt fejt
 tej is kapható. —
 Schwartz Ignácné Cal.
 D. cebal (Rudolf-u) 36.

000000

Hirdessen az Uj Keletben

A VILÁG LEGJOBB ÉLŐ IRÓI

30 KÖTET A Két Kötet INGYEN
 Mind új regény magyar nyelven először

- I. sorozat** 1—12 megjelent, 13—15 júniusban.
 1. HAUPTMANN, A démon ³²⁰old. 2. KES-
 SEL, Rongyos hercegek ²⁹⁵old. 3-4. WAS-
 SERMANN, Mauritius eset ⁵⁸⁴old. 5. SCHNITZ-
 LER, Teréz ³⁰⁴old. 6. MAURIAC, Sorsok ²²¹old.
 7. WERFEL, Érettségi találkozó ²⁴⁰old. 8.
 CONRAD, Öregék és fiatalok ²⁷²old. 9. GIDE,
 Pásztorének ²²²old. 10. WALPOLE, Harmer
 pümkösi királysága ²³⁶old. 11. WELLS, Mr.
 Blettsworthy a kannibálok szigetén ³²⁶old. 12.
 MEYRINCK, A nyugati ablak angyala ³⁵⁴old.
 13-14. KNÜTHAMSON, Csavargók ⁵³³old. 15.
 MOLNÁR ÁKOS, Végre egy jó házasság.
- II. soroz.** 1929 júliustól havi két kötet jelenik meg
 16. MAUROIS, Két asszony között. 17.
 MARY BORDEN, Flamingo. 18. FELIX
 SALTEN, Bambi. 19. ILJAEHRENBURG,
 Moszkvai sikátor. 20-21. A. ZWEIG, Grisa
 őrmester (Két kötet) 22. SUZANNE NORMAND
 Nők a gályán. 23. WELLS, Az igazi király.
 24. PONTOPPIDAN, Thora van Decken
 (3 kis regény) 25. KESSEL, A repülőtsz. 26-27.
 SINCLAIRLEWIS, Sam Dodsworth Euró-
 pában (Két kötet) 28. PIRANDELLO, Mattia Pas-
 cal kettős élete. 29. BARRY PAIN Férfikor
 30. Ajándékkötet Kiváló magyar regény, bolti ára
 170 lej. Választhat öt könyv közül.

Kárpitos kellékek:
 Butorszövet és matrácuzatok,
 afrik, stb. Rolettavásznak önműködő
 ruddal. Vízmentes és napvédő
 ponyvák, hertiernyők és fekvőszékek
gyári lerakata
Boskovics József Cluj,
 Str. Reg. Maria 15. Telefon 910.

Az I. sorozat kötetenkénti ára füzve 88 lei, kötve 122 lei, a II. so-
 rozaté füzve 108 lei, kötve 136 lei, de aki egy sorozatot
azonnal megrendel füzve 65 leiert,
aranyozott diszvászonkötésben
 fehér papíron 98 leiert és a 15 ill. 30-ik **INGYEN** kapja. A
 kötetet, két sorozat után mindkettőt **mi meg-**
 jelent **Ön tetszése szerint** szállítjuk, a többit
 az havi 2 kötetenként

Ezt a szelvényt vágja le, töltse ki, küldje be!
T. LEPAGE könyvkereskedés Cluj Amit a szöve. ból
 nem kíván, törölje
 Megrendelem a Kiválasztottak sorozatát,
 egy kötet ingyen, miniket sorozatát, két kötet ingyen
 Ár: füzve köte j: 65 lei, diszkötésben 98 lei. Havonta
 két kötetet kérek utánvétellel, portó 20 lei. U.K.
 Nev
 Cim
 Kérlem kötetárban a számo-
 kat. Jogom van 8 nap alatt sorozatra kiegészíteni.

Anna, a színésznő

Irta: MICHAEL SLONIMSKI

Es szinte kilökte az ajtót.
Anna gyorsan Mensutkinhoz ment a hivatalba.

A buszas számú szobában egy asztal állott tele tintafoltokkal. Az asztalon egy mappa, mellette a mappa papirosát. A szoba szögletében írógép, a gépirónó nem volt itt, ebédidő volt. Az ajtó mögött sötétzöld bluzban egy titkár dolgozott. Azaz, hogy nem is dolgozott, inkább csak egy női arcot rajzolgatót az itatóra, úgy látszik, a gépirónó arcát. Amikor Annát meglátta, szigorúan ránézett, hirtelen barátságos lett, édesded, mint ha arcát szacharinba mártották volna.

— Ön Mensutkint keresi? Tegnap hirtelen elutazott Kurszkba, szükebb hazájába.

— Hosszu időre?
— Két heti szabadságra.
— Igen?

Anna megállt a szoba közepén, aztán megfordult és kiment. A titkár vidám lett és végigrajzolta a női arcot. A rajzból kijött Anna feje.

A gépirónó valóságilag berepült a szobába; a kezében vajaskenyér volt és virsli.

— Parancsol virsli?

— Nem kérek. Mire való a virsli?

A titkár belenézett az egyenes világba. Láttá, hogy egy szép nővel beszél, a gépirónó meg volt sértve.

Anna kifutott az uccára, bement egy üzletbe, parfümöt vett. A pénzt persze begyűmösölte zsebébe. Azonban a bankók kiesek és egy puhakalapú férfi lakkeipőben, sétabottal a kezében felémelte. Kicsi ránezett Annára, hunyorított és a pénzt nyugodtan betette mellényzsebébe. A mellény szürke angol szövethől készült.

Anna ebédelni akart, azt gondolta, hogy ebéd után minden tisztázódni fog.

Ebéd után Anna hosszú ideig ült a boulevardon és gondolkodott. Le fogják tartóztatni? Vajjon miért? Csak nincs Mensutkin a dolgomban?

Bement egy koresmába és estig ott maradt.

Ezután kivett zsebéből egy kicsiny tükröt és nézte magát. Be fogják dobni — gondolta — egy nedves pincébe. Lehetséges! Majd csak valahogyan ki fogja vágni magát! De vajjon képesek bekeserni őt a színpadról is? Őt, a híres színésznőt? Jó lett volna alaposabb információt szerezni Satrapowtól! Ehl! Minden jóra fordul valahogyan! Nem kell mindig a legrosszabbra gondolni!

Anna elment a színházba.

Amikor Satrapow meglátta, rákalkolt:

— Galambom, mit csinál? Csak nem akarod tönkre tenni a színházat! Ma az én Tanjám fog játszani helyetted, te pedig...

Anna a leghatározottabban tiltakozott.

— Játszani fogok! A letartóztatást felfüggesztették. Ott voltam. Nincs semmi!

Es bement az öltözőbe.

A színházban a festék alatt rejtett az igazi védelem. Itt ő már nem Anna, hanem az, akit a szerző és a rendező akart.

Amikor az előadás megkezdődött, Satrapow eltűnt. Amikor visszajött, erős basszusban beazelt és rá sem nézett Annára.

Az első felvonás után valaki kopogott Anna öltözőjének ajtaján.

— Tessék!

Bejött egy ember zöld kabátban és zöld bricseszenben. Az ajtó előtt két katonára szaronya csillogott.

— Bocssáson meg, ön Ramajeva színésznő?

— Én vagyok!

— Nagyon sajnálom, de az a parancsom, hogy önt letartóztassam.

— Maga ugylátszik, tréfák. Miért tartóztat le engem?

— Nagyon sajnálom, de ez nem tréfa. Parancsom van, hogy magát letartóztassam.

Vajjon miért? Csak nem Mensutkin boszúja? A gazember!

Es így szólt:

— Hát jól van, tessék, tartóztasson le. De engedje meg, hogy végigjártassam a darabot.

— En nagyon bocsúlom a színházat, — mondotta a férfi a zöld bricseszenben, de amikor idejöttem, hogy önt letartóztassam, akkor ez nem jelenti azt, hogy én nem bocsúlom nagyra az ön tehetőségét és a színházat. Jogomban áll, hogy lejátszassam önnel a darabot, de nincs jogom ahhoz, hogy önt le ne tartóztassam.

Anna megkérdezte:

— Ugy-e, Satrapow színész árulta el, hogy itt vagyok?

A férfi:

— Nem felelhetek erre a kérdésre és csak annyit mondok önnek, hogy meg ne kísérelje a szökést. Két katonára fog örködni magára.

— Nem fogok elszököni.

A színpadon egy párisi szegényszoba. Nő, kit elhagyott a kedvese, a gyermek a bölcsőben fekszik, a nő meghal tuberkulózisban. Várja szegény apja gyermekét. Várja, várja, de nem jön. Meghal.

Anna játszotta a női szerepet, egy halódó asszonyt, aki nem bírja ki az irtó szenvedést. Csak várja, egyre várja szerelmét. A színpadon cseppetnek. Nem a barátja jön, hanem hozzák az orvosát. Mégegyszer cseppetnek, nem a barátja jön, hanem az orvos.

Végül mégis megérkezik, semmi kétség benne, hogy ő az. Sir.

Nincs publikum, Nincs színház. Nincs katonák, aki odakint a kulisszák mögött várakozik. Ami itt most, a színen lezajlik, mindennél komolyabb, komolyabb az életnél is. A második felvonás végén meg kell halnia.

A második felvonás vége következik. Anna köhicsél, aztán erősebb rohamokban támadja meg a betegség, végül meghal. A kulisszák mögött nem a katonák várakoznak, a kulisszák mögött a halál áll őrt.

Függöny.

— Anna Pawlowna, álljon fel!

Nem isten volt, aki feltámasztotta, nem a kedvese, hanem egy színész, aki idegen volt, bemázolt arcú idegen. Ő volt az, aki ráparancsolt, hogy ismét éljen.

A színész melegen megszorítja a kezét, mert tudja: a színpadok mögött két katonára várakozik reá.

Ez a színház.

Üdvívalgás, hívások, virág. A kritikusok bizonyára így fognak írni: „Kramajewa színésznő sokkal jobban játszott, mint valaha”.

Mi történe, ha belesikoltaná a nézőtérbe:

— Segítsé, meg akarnak ölteni!

A nézőtérben bizonyára semmiféle emóciót nem keltenének a sikolyok. Mindenki várna, hogy agyonlőjék és csak akkor tapsolnának.

Az ember a bricsesznadrágban várt Annára.

— A harmadik felvonásban ugy-e, nincsen szerep?

— Nincs!

— Akkor kérem, kövessen!

Anna erősen megszorította kezét, úgy hogy mindnyájan láthatták. Satrapow is látta.

— Köszönöm!

— Mit köszön?

— Hogy engedett játszani!

A katonák a soffőr mellé ültek, az ember a bricseszenben Anna mellé a kocsi-ba. Az autó lefelé röpült az uccákon.

Az ember a bricseszenben beszélt és közben erősen szemügyre vette Annát.

— Nagyon szeretem a színházat, de a legújabb drámai termékeket nem

szeretem. Általában nem vagyok híve a korszerű literatúrának. Ezen ne csodálkozzék. És mit tart az új színházi irányzatokról.

— Mensutkin egy gazember! — szölt közebe a színésznő.

— Megbocsát, nem tudtam, hogy a színház most nem fontos az ön számára. Ritkán van alkalmam, ilyen témákról beszélgetni.

Anna kérdezte:

— Mondja kérem, lelövetne, ha megérdemelném?

— Ha megérdemelné, habozás nélkül lelövetném!

— Kérem, én semmit sem követtem el. Mondja már, miért tartóztatnak le engem? El se tudom képzelni. Ugy érzem magam, mint egy egér, aki nem sejtí, miért állítottak csapdát neki. Ugy látom, ön nem egy borzasztó ember és ha lelőésre kerülne a sor, bizonyára ügyesen csinálná, úgy, hogy én is meglegyek elégedve. Arra kérem, ha eltűnének, akkor löjjen le maga engem.

Az ember a zöld bricseszenben felkacagott.

— Maga egy romantikus asszony. Valamelyik gazfickó bizonyára visszaélt a maga helyzetével. Mondja kérem, hogy hívják azt a gazembert?

— Mensutkin — felelte a nő.

Az automobil lassan hajtott, majd megállt.

A vizsgálóbíró.

Szürkült haja széles homlokra esett. Arca erősen álla felé hegyesedett. Kimerően kérdezte:

— Tudja ön, hogy Baitscher István hol tartózkodik?

Anna visszakérdezte:

— Ki az a Baitscher?

A vizsgálóbíró előtt egy fénykép hevert. A vizsgálóbíró közelebb tolta Anna felé.

— Jól megnézte a képet. Retélem, maga nem fogja tagadni.

Anna ránézett a képre és megrozent Baitscher István utálatos grimaszától. „Kedves Annámnak, az egyetlen nőnek, aki előtt nincs titkom, aki mindent tud rólam”.

A vizsgálóbíró így szólt:

— Itt a dátum. Ugyanannak a napnak a dátuma, amikor információink szerint megszökött.

Anna ránézett a kicsiny kazettára. Képzletben megint otthon ült a kanapén és a turka összeszorult.

Nem tudta, Baitscher miért várta el tőle. Már nem emlékezett arra, tett-e olyant ellene, hogy meghosszolja magát.

A másik pillanatban már mindent megértett, már tudta, hogy nem lehet tagadni. Áruló dokumentum van a hatóság kezében.

Mit lehet csinálni, hogy az ember meggyőzze a vizsgálóbírót?

A vizsgálóbíró így szólt:

— Remélem, hogy holnap reggelre már tisztában lesz a dolgokkal és tudni fogja, hogy mindent töviről-hegyire el kell mondania.

Az egyes zárka sötét volt és nagyon csöndes.

Sötét és csöndes. Anna egészen magára maradt. Senkije nem volt a világban, senki nem állott melléje. Baitscher István elárulta, Satrapow szintén elárulta.

Borzasztó, hogy az ember nem hal meg a színpadon, hanem itt, publikum nélkül ül és várja a halált.

— Erresszete ki! Engedjete ki innen! Ki akarok menni!

Csak Mensutkin tudná kiszabadítani innen, ha tudná, hogy itt van. Igen, Mensutkin az az ember, aki bizonyára nem feledkezett meg róla. De most Kurszkban van szabadságon. Nem kap levelet tőle. Tudatni kell őt, meg kell mondani neki, milyen baj, milyen katasztrófa előtt áll és ő az egyetlen ember, aki nem pózól, aki nincs a színházban, hiszen lényegileg a férje. Bizonyára meg fogja őt segíteni.

Anna meggondolta a dolgot és reggelig már kész volt a terve arra, hogy

hogyan tudassa Mensutkint erről a sorsfordulatról.

Reggel a kihallgatás során így szól a vizsgálóbíróhoz:

— Akár hiszi, akár nem, nekem fogalmam sincs Baitscher István manipulációjáról. De van egy ember, aki bizonyára tud rólok és ez Mensutkin. En azt hiszem, hogy közösen csinálták az üzleteket.

(Vége következik)

Szerkesztői üzenetek

Leopold K. Oradea. Az átiratkozás lehetséges, szemézttereket betudják. A kolozsvári egyetemen az orvosi fakultáson éves rendszer van és így az átiratkozás csak októberben történhetik meg. Magyar állampolgárság nem akadály, egyes tantárgyakból különbözeti vizsgát kell tenni. Bővebb információért forduljon bizalommal a kolozsvári Zsidó Menza vezetőségéhez, Honvéd-ucca 11. (Calea Dorobantilor).

Sz. S. Mercurea Cluj, Pio Baroja spanyol író pontos címe nem áll rendelkezésünkre. Forduljon bizalommal a madridi izraelita hitközséghez, Comunitate Izraelitico, Madrido.

L. S. Lippa. A fenti üzenet önnek is szól.

H. S. Borsa. A fenti üzenet önnek is szól.

G. S. Halmi. Az osztálysorsjáték törvénytervezetén épen most dolgozik a törvényelőkészítő tanács. A főelárúttási jogért folyamodni még korai volna.

H. V. Felsővisó. A Hollandiába való bevándorlásnak semmi akadálya nincs. Amennyiben katonai kötelezettségének eleget tett, az utlevelet és a vizumot minden további nélkül megkapja. Bővebb információkért forduljon Pollák Rudolfhoz, Hága, Stadhon Deplein 16.

K. B. Dezső, Huedia, Ford Henry U. S. A.

D. H. Satmar. A kérdészt hölgy Londonban maradjon férjhez, és állandóan uton van.

Sch. A. Sibiu. A kérdészt cím Dr. Singer Jenő ügyvéd, Arad.

A. P. Sighet. Rádió után nem jár se neadó.

S. G. Piski. Sorozási engedélyt nehéz megszerezni. Részletes felvilágosításért forduljon a bukaresti Parlamenti Klubhoz, Bukarest, Bulv. Maria I. M. Benvenisti ügyvédhez.

P. M. Gránari. A jogvédő iroda a kérdéses időben ép átazervezés alatt volt. Forduljon kérelmével most újra a legnagyobb bizalommal a fent közölt címhez.

K. J. Arad. Palesztinában a munkanélküliség egyre enyhül. Részletes felvilágosításért forduljon K. K. L. Str. Baron L. Pop 10. Cluj címhez.

S. F. Naszód. Cipőgyárak Kolozsvárott, Nagyváradon, Temesvárt, Aradon, Bukarestben, Brassóban vannak.

B. M. Gherla. Rockefeller címe: New York U. S. A.

M. L. Lupény. Forduljon bukaresti munkatársunkhoz felvilágosításért. Címe: Hátszegi Ermet, Bucuresti, Str. Lipsyani 91.

B. F. Ajud. Nem szükséges ártésztői bizonyítvány.

Sch. H. Cluj. Forduljon a Zsidó Jogvédő irodához, Dr. Fenichel József, Cluj, Str. Regina Maria 38. II. emelet.

A. L. Nagybánya. Az illetőt három hónapra állásától felfüggesztették, az egyetemről azonban nem zárták ki.

D. Za. Medgyes. Forduljon a következő címekhez: Spitalul Evreoso, Cluj, Str. Tudor Vladimirescu, Spitalul Evreoso, Oradea, Spitalul Evreoso, Satmar.

L. M. Lampert. Forduljon Directiunea RMS, Cluj, Str. Dorobantilor 1. cím alá.

M. L. Gyéres. Forduljon ismételt levelet KKL Cluj, Str. Baron L. Pop 10. szám alá.

E. H. Targu-Lapusul. Forduljon a Zsidó Jogvédő Iroda, Dr. Fenichel József, Cluj, Str. Regina Maria 38. II. em. cím alá.

H. N. Mihes. A kérdészt fürdőhelyen van kóser fürdő és ortodox sakter.

Milye

A párisi bé

cember 9.) B

taft arra, ho

polgároknak

formalítás bet

személyeket, a

beléptének ide

természetesen

beleértve Kiv

lyek képeztek

a békeszerző

nem osztrák,

rok voltak A

országgal k

azonban egy

be, amely láts

dásban fenteb

rint az, hogy

zárrá lesz-e, a

gyar közégi i

Valószínű,

gyarországi bé

illetőségű a s

csatolt közs

ges kapcsolato

sem azon felt

ták, amely fel

gyar törvénye

ettől független

garsági törvény

ezt a rendelkez

és Magyarország

dések ugyanis

elnyerésének f

valakinek e be

idaján legyen

évi állampolgá

a dátumot a c

sének napján

zódések szöveg

telét azzal p

békeszerződés

csak azok re

akiknek ez ma

sének napján

tum azonban

nemzetközi jog

területeknek

az Ausztriába

tött békeszerző

jától kezdődik

osztrák, illet

illetőséget szer

Ha tehát tö

juk köszöbölni

amelyek a Ro

fikált nemzeti

mondásban

állampolgársá

pontot 1920 sz

trával és Ma

keszerződések

val kell helye

A nemzetköz

sának szempo

humanitás sz

szól annak, h

merje el polg

nem mindenbe

közi szerződés

teleknek még

földjéhez, Ro